

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

[Signature] 2013

[Signature] nr. *[Signature]*

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2013 nr.249 din 2 noiembrie 2012 (nr.457 din 14.11.2013)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2013 nr.249 din 2 noiembrie 2012, înaintat de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Elaborarea și promovarea prezentului proiect de lege este dictată de necesitatea ajustării indicatorilor bugetari, ținând cont de evoluțiile economice din anul curent, mersul executării bugetului și necesitățile prioritizării programelor de cheltuieli cu încadrarea acestora în estimările actualizate ale cadrului de resurse.

Prezentul proiect de lege prevede operarea modificărilor la partea de venituri și cheltuieli a bugetului de stat.

Pe parcursul anului curent economia republicii a înregistrat o performanță bună, manifestându-se o creștere a producției, exporturilor și investițiilor. Produsul Intern Brut în semestrul I 2013 a însumat 43,4 mild. lei, majorându-se față de perioada respectivă a anului 2012 cu 4,9% (în prețuri comparabile).

Prețurile de consum au crescut moderat. În septembrie 2013 prețurile de consum au crescut cu 2,3% față de decembrie 2012, comparativ cu 2,4% în perioada similară a anului 2012.

Leul moldovenesc s-a depreciat. De la începutul anului 2013 cursul de schimb al monedei naționale a marcat o depreciere cu 7,4% în termeni nominali față de dolarul SUA, precum și cu 9,3% - față de Euro. Principalii factori care au determinat modificarea cursului de schimb au fost intrările valutare de peste hotare, dezvoltarea comerțului exterior și fluctuațiile dolarului SUA pe piețele valutare internaționale, precum și intervenția Băncii Naționale a Moldovei pe piața valutară în scopul menținerii inflației la nivelul planificat.

Ritmul de creștere al exporturilor a depășit pe cel al importurilor. În 8 luni 2013 exporturile s-au majorat cu 11,9% și importurile - cu 7,0%. Soldul negativ al balanței comerciale a constituit 1990,9 mil. dolari SUA, față de 1922,8 mil.

dolari în ianuarie-august 2012. Gradul de acoperire al importurilor cu exporturi a constituit 43,4% față de 41,4% în perioada corespunzătoare din anul 2012.

Volumul producției pe 8 luni 2013 a înregistrat o creștere de 6,3% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-august 2012.

Producția agricolă în toate categoriile de gospodării, în ianuarie-septembrie 2013 a înregistrat o creștere cu 30,2% (în prețuri comparabile) față de perioada respectivă a anului 2012.

În semestrul I 2013 volumul investițiilor în active materiale pe termen lung a însumat circa 5,4 mild. lei (în prețuri curente), cu o creștere de 1,5% (în prețuri comparabile) față de semestrul I 2012.

Cîștigul salarial mediu lunar brut al unui lucrător din economia națională în luna august 2013 a constituit 3832,4 lei și s-a majorat cu 9,4% față de luna august 2012 în termeni nominali, iar în termeni reali - cu 5,5%.

Pe anul 2013 **veniturile bugetului de stat** pe toate componentele se propune spre a fi stabilite la nivelul de 22507,8 mil. lei cu 308,8 mil. lei mai puțin decît a fost aprobat inițial în buget, iar, **cheltuielile bugetului de stat** pe toate componentele se propun a fi 24394,8 mil. lei cu o majorare de 284,6 mil. lei sau cu 1,2 la sută comparativ cu cele aprobate (rectificate) în buget, iar **deficitul bugetului de stat** va constitui 1887,0 mil. lei.

Veniturile componentei de bază se estimează în sumă 20194,3 mil. lei, cu o diminuare de 90,3 mil. lei.

La componenta mijloace speciale se estimează să fie de circa 641,7 mil. lei sau cu o reducere cu 18,7 mil. lei față de aprobat. Totodată instituțiile publice vor beneficia de granturi interne și externe în suma de 9,7 mil. lei și 41,8 mil. lei respectiv. În total la componenta încasările vor constitui 693,2 mil. lei cu 4,5 mil. lei mai mult față de aprobat.

La componenta fonduri speciale, majorarea veniturilor sînt condiționate de creșterea veniturilor Fondurilor ecologice cu 38,1 mil. lei și Fondului pentru susținerea socială a populației – cu 5,8 mil. lei, concomitent descreșc veniturile Fondului special pentru manuale - cu 2,7 mil. lei. Totodată, în rezultatul intrării în vigoare modificărilor la Legea nr. 57-XVI din 10.03.2006 a viei și vinului, a fost creat fondul respectiv în care pe parcursul anului vor fi acumulate venituri în sumă de 10 mil. lei. Suma scontată a încasărilor anuale pe fonduri speciale va constitui 380,9 mil. lei față de 325,8 mil. lei aprobat.

La componenta proiecte finanțate din surse externe, în total pe an se estimează că intrările de granturi vor însuma 1240,1 mil. lei, sau cu o reducere de 278,5 mil. lei față de aprobat inițial în buget, ca urmare a revizuirii activităților propuse și a planului de procurări la majoritatea proiectelor investiționale, fluctuației cursului de schimb al monedei naționale.

Cheltuielile componente de bază se diminuează la total cu 145,2 mil. lei sau cu 0,7 la sută. Totodată, circa 190 mil. lei au fost redistribuite în cadrul componente prin coordonare cu autoritățile publice, atât între programele de cheltuieli de la cele mai puțin prioritare la cele de importanță majoră, cât și între categoriile economice de cheltuieli, care în final se rezumă la asigurarea prestării serviciilor publice la un nivel adecvat.

Din contul componentelor mijloace speciale și fonduri speciale se vor efectua cheltuieli mai mult cu 56,9 mil. lei și din fonduri speciale, respectiv, cu 133,6 mil. lei.

Luând în considerare angajamentele autorităților de a implementa activitățile din cadrul proiectelor finanțate din surse externe, până la finele anului curent, cheltuielile aferente acestor proiecte au fost majorate cu 238,9 mil. lei și vor constitui 2692,9 mil. lei.

Sub aspectul categoriilor economice, cheltuielile curente, în bugetul de stat pe toate componentele se propun a fi diminuate cu 182,0 mil. lei.

Cheltuielile de personal. În rezultatul revizuirii de către autoritățile publice centrale a cheltuielilor respective și ajustării limitelor de cheltuieli de personal la necesitățile reale, acestea se diminuează la total, cu 111,0 mil. lei și vor constitui 3938,9 mil. lei.

Cheltuielile pentru mărfuri și servicii se estimează practic la nivelul aprobat, constituind 2898,4 mil. lei. Totodată, se restabilesc transferurile de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în sumă de 94,8 mil. lei, conform prevederilor art. IV din Legea nr. 80 din 18 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Pentru achitarea dobânzilor aferente datoriei de stat, cheltuielile se diminuează cu 155,4 mil. lei, în principal la serviciul datoriei de stat interne, urmare a diminuării ratelor dobânzii la valorile mobiliare de stat emise pe piața internă, precum și ca rezultat al fluctuației cursului de schimb valutar pentru serviciul datoriei de stat externe.

Transferurile curente în scopuri de producție se majorează cu 21,3 mil. lei, în temei din contul suplimentării fondului de subvenționare a producătorilor agricoli - cu 15,9 mil. lei.

Transferurile către populație se majorează cu 21,3 mil. lei, din contul rezervelor la pensiile pentru militari, în legătură cu micșorarea numărului de beneficiari, ca urmare a majorării vechimii în serviciu aprobate prin Legea nr. 56 din 09.06.2011 și reducerea indicelui preturilor de consum de la 5,1% la 4,6%, precum și nevalorificării integrale a cheltuielilor prevăzute pentru indexarea depunerilor cetățenilor la Banca de Economii, ca urmare a lipsei cererilor în acest scop.

Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat se diminuează la total cu 104,2 mil. lei. Ținând cont de modificările propuse, bugetul asigurărilor sociale de stat va beneficia în anul 2013 de transferuri în sumă totală de 2848,8 mil. lei, dintre care pentru acoperirea deficitului de resurse – 1005,6 mil. lei.

Transferurile de la componenta de bază către bugetele UAT se majorează în sumă totală cu 55,2 mil. lei.

Pentru cheltuieli capitale, în bugetul de stat pe anul curent se vor direcționa 5975,6 mil. lei, cu 488,0 mil. lei mai mult decât a fost aprobat (rectificat) în buget, în special din contul asumării de către autorități de a implementa la maximum activitățile din cadrul proiectelor finanțate din surse externe, majorând astfel, cheltuielile aferente - cu 238,9 mil. lei.

Comparativ cu sumele aprobate (precizate conform Legilor nr. 80 din 18.04.13 și 173 din 12.07.2013), deficitul bugetului de stat s-a majorat 593,4 mil. lei. Sursele interne se majorează cu 280,0 mil. lei, mijloacele bănești utilizate din contul soldurilor pentru acoperirea deficitului pe componentele bugetului de stat cu 378,6 mil. lei, iar sursele externe și mijloacele de la vânzarea și privatizarea patrimoniului public se micșorează respectiv, cu 48,7 mil. lei și 16,6 mil. lei.

Suplimentar, Comisia propune pentru lectura a doua comasarea proiectului în cauză cu proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2013, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament nr.406 din 18.10.2013, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați – ambele proiecte având același subiect.

Amendamentele și propunerile înaintate au fost puse în discuție în cadrul ședinței Comisiei.

Pornind de la cele menționate Comisia economie, buget și finanțe propune Parlamentului proiectul de Lege spre adoptare în prima lectură la partea de venituri în sumă totală de 22.507.826,7 mii lei, la partea de cheltuieli 24.394.796,6 mii lei și cu deficitul de 1.886.969,9, mii lei și în a doua lectură luând în considerație propunerile relatate în raport.

Veaceslav IONIȚĂ,

Președintele Comisiei